

Datainspektionen informerar

Verksamhetsplan 2015-2017

Datainspektionens uppgift är att verka för att människor skyddas mot att deras personliga integritet kränks genom behandling av personuppgifter – ”Ett samhälle där den personliga integriteten värnas och som är i balans med andra grundläggande värden”.

Datainspektionen

den 5 augusti 2015

Innehåll

1	Inledning	4
2	Datainspektionens uppdrag	4
3	Omvärlden	5
4	Behandling av personuppgifter	6
5	Inriktning m.m.	6
5.1	Övergripande strategi	6
5.2	Arbetsätt	7
5.2.1	Förmedling av kunskap och råd.....	7
5.2.2	Sprida medvetenhet och väcka debatt.....	8
5.2.3	Följa utvecklingen på IT-området.....	8
5.2.4	Granska och åstadkomma rättelse.....	9
6	Kompetenshöjande åtgärder.....	10
7	Hälsa- och miljöförebyggande åtgärder.....	10

1 Inledning

Verksamhetsplanen är inte en fullständig översikt över samtliga arbetsuppgifter inom myndigheten. Planen upptar framför allt det arbete som är planerat inom områden där Datainspektionen tar egna initiativ.

2 Datainspektionens uppdrag

Datainspektionens uppgift är att verka för att människor skyddas mot att deras personliga integritet kränks genom behandling av personuppgifter

Datainspektionen inriktar sin verksamhet särskilt på att informera om gällande regler, ger råd och hjälp åt registeransvariga, registerbiträden och andra som behandlar personuppgifter, samt följer utvecklingen på IT-området i frågor som rör integritet och ny teknik.

Datainspektionen utövar tillsyn och inspektioner, följer den allmänna utvecklingen inom sitt verksamhetsområde och tar nödvändiga initiativ, informerar om gällande regler samt ger anvisningar och råd om behandlingen av personuppgifter. Således arbetar Datainspektionen för att synliggöra integritetsfrågorna genom

- att informera om gällande regler samt ge anvisningar och råd om behandlingen av personuppgifter,
- att följa upp att registeransvariga vidtar de åtgärder som lagstiftningen förutsätter, och
- att hitta effektiva arbetssätt genom ständiga förbättringar

Datainspektionen strävar efter att upptäcka och förebygga hot mot den personliga integriteten. Fokus läggs på känsliga områden, nya företeelser och områden där risk för missbruk är stor. Datainspektionen bidrar till utvecklingen av elektronisk förvaltning.

Till grund för Datainspektionens uppdrag och verksamhetsplan ligger landskapslag (2007:89) om Datainspektionen och landskapslag (2007:88) om behandling av personuppgifter inom landskaps- och kommunalförvaltningen. I samband med lagtingets behandling av lagstiftningen konstaterade lagutskottet att särskilda krav på sakkunskap, på grund av lagstiftningens och förvaltningsområdets komplexitet, ställs på en sådan liten specialmyndighet som Datainspektionen. Vidare konstaterade lagutskottet att den valda lagstiftningstekniken (lagtexten är komplicerad med ett betydande inslag av teknisk terminologi som en följd av att följa EG-direktivets ordalydelse) förutsätter att tillräckliga resurser anslås för utbildning av de myndigheter och organisationer som berörs av lagen och att information och rådgivning i lätt förståelig form kommer att behövas.

3 Omvärlden

Datainspektionen följer olika utvecklingstendenser i omvärlden, såsom:

- Tendensen att identifiera individer i allt högre utsträckning. Riskerna för och försöken till s.k. identitetsstöld kan förväntas öka.
- Förbättrade söktjänster för sammanställning av ostrukturerad data fortsätter utvecklas liksom möjligheten att utföra sökningar i stora informationsmängder, s.k. Big Data.
- Användningen av bevakningskameror på bl.a. arbetsplatser och skolor - kameror som klarar av att känna igen ansikten och fånga upp misstänkta rörelsemönster utvecklas.
- Sammanhållna patientjournaler och ökat utbyte mellan olika typer av vårdgivare.
- IT och telefontekniken växer samman. Mobiltelefoner kan mer och mer ses som datorer med omfattande lagrings- och multimediateknik. Stora mängder trafikdata i teletrafiken skapas och registreras.
- Kommunikationskapaciteten genom bredband och tredje och fjärde generationens mobilsystem (3 och 4 G) ökar liksom användningen av trådlösa nät, t.ex. WLAN, på arbetsplatsen och på allmänna platser
- Distribuerade tjänster i "molnet", s.k. software as a service (SaaS), används mer och mer för databehandling som tidigare utfördes lokalt. Det medför att personuppgifter kan komma att spridas utanför EU/EES-området och påverkar de registeransvarigas möjlighet till kontroll över personuppgifter.
- Arbetet fortskrider med en sammanhållen e-förvaltning.
- System för ökat informationsutbyte mellan myndigheter utvecklas, vilket medför att fler användare får tillgång till en ökad mängd personuppgifter.
- Den ökade spridningen av personuppgifter på och via internet ökar risken för att enskildas personliga integritet kränks. Utvecklingen av anonymiseringstjänster kan bidra till att både fler kränkningar uppstår och att den kränkte får svårare att nå upprättelse.

4 Behandling av personuppgifter

Datainspektionen bidrar genom sin tillsynsverksamhet till att behovet av personuppgifter inte medför otillbörligt intrång i den enskildes personliga integritet och att reglerna för sådan behandling följs. Målet skall nås utan att användningen av teknik onödigt hindras.

Datainspektionen bidrar till utvecklandet av en effektiv och rättssäker förvaltning genom att särskilt bevaka den enskildes integritet.

5 Inriktning m.m.

Datainspektionen uppnår visionen "Ett samhälle där den personliga integriteten värnas och är i balans med andra grundläggande värden" genom att t.ex. följa frågor såsom:

- E-förvaltning i både landskapets och kommunal verksamhet
- Hälso- och sjukvård
- Socialtjänst
- Registerhantering
- Nyamerateknik och annan identifieringsteknik
- Lärplattformar, användningen av sociala media och samtycke till publicering av personuppgifter inom undervisningsväsendet

Fokus sätts på följande gränsöverskridande områden:

- Arbetslivet
- IT-säkerhet
- "molnet"
- Internt kvalitets- och utvecklingsarbete

5.1 Övergripande strategi

Ett synliggörande av integritetsfrågorna i samhället hör till myndighetens strategi.

Datainspektionen når målen för verksamheten genom att:

- Förmedla kunskap på ett lättförståeligt sätt
- Sprida medvetenhet och väcka debatt
- Varna för risker
- Ge råd och hjälp
- Granska och åstadkomma rättelse

Dessutom ska utvecklingen på IT-området följas. I mån av möjlighet deltar Datainspektionen i det internationella arbetet med prioritet på det nordiska samarbetet.

5.2 Arbetssätt

Kommunikation

En välfungerande kommunikation är en grundförutsättning för att uppdraget ska kunna utföras framgångsrikt.

Myndighetsutövning

En central uppgift är att i tillsynsverksamheten tolka och tillämpa reglerna i landskapslagen om behandling av personuppgifter.

Förebyggande arbete

Proaktivt arbete bedrivs bl.a. genom att

- Bedriva utbildning och information
- Ge råd i utvecklingsarbete
- Påverka centrala aktörer
- Delta i nätverk
- Gå ut i massmedia
- Ta initiativ till inspektioner
- Slå larm om konsekvenserna av viss IT-utveckling

5.2.1 Förmedling av kunskap och råd

Mål

Att registeransvariga, registerbiträden och andra som behandlar personuppgifter har tillräcklig kunskap för att kunna ta sitt ansvar.

Delmål

- Omfattande förfrågningar besvaras inom en månad.
- Enkla förfrågningar besvaras inom en vecka. Om frågan kräver särskild utredning och inte kan besvaras inom en vecka ska frågeställaren få besked om detta inom samma tid. Övriga förfrågningar besvaras inom två månader.

Strategi

På Datainspektionens webbplats ska det finnas svar på återkommande frågor.

Datainspektionen producerar nyhetsbrev och informationsblad. Informationen hålls uppdaterad och finns tillgänglig på webbplatsen.

Datainspektionen utbildar registeransvariga, registerbiträden och andra som behandlar personuppgifter genom föreläsningar, genom att delta i kurser, seminarier och konferenser.

Aktiviteter

Fortsatt utbildning i registerhantering (registerbeskrivningar).

5.2.2 Sprida medvetenhet och väcka debatt

Mål

Göra allmänheten medveten om risker och rättigheter när personuppgifter behandlas.

Planerade aktiviteter

Producera 4- 6 pressmeddelanden och nyhetsbrev per år.

Strategi

Det är viktigt att få massmedia och förvaltningar att uppmärksamma frågorna.

Webbplatsen ska vara aktuell, lättillgänglig och lättläst. Innehållet ska hålla en hög rättslig kvalitet och uppfylla krav på tillgänglighet och medborgarservice.

5.2.3 Följa utvecklingen på IT-området

Mål

Datainspektionen har en relativt god överblick över utvecklingen.

Strategi

Datainspektionen bevakar omvärlden genom att delta i kurser, seminarier och konferenser. Nyhetsflödet inhämtas från tidningar, tidskrifter och på webben. Diskussion sker med sakkunniga.

Planerade aktiviteter

- Information riktad till myndigheter om hur e-post kan användas samt vilka risker och alternativ som finns.

5.2.4 Granska och åstadkomma rättelse

Mål

Integriteten beaktas i utformningen av lagstiftningen. Aktörer på internet respekterar integriteten. De registeransvariga följer lagstiftningen.

Delmål

- Klagomål ska vara avslutade inom tre månader
- Tillsynsärenden ska, om möjligt, avgöras en månad efter det att ärendet är färdigkommunicerat, dock inom sex månader från det att ärendet anhängiggjordes.
- Inspektera åtminstone en ny företeelse under perioden.

Strategi

Vid behov arbetar Datainspektionen självständigt eller i samarbete med andra för att ge allmänna råd riktade till olika förvaltningsområden.

Myndigheten bidrar till utvecklingen av en rättssäker e-förvaltning genom att särskilt bevaka enskildas personliga integritet genom att fästa uppmärksamhet på både dataskyddsregler och sekretessregler.

Datainspektionen har ett stort arbetsfält men vare sig kan eller bör kontrollera allt. Resurserna ska därför fokuseras på beslut och inspektioner som har ett allmänt intresse, som gäller ett känsligt område, utgör nya företeelser och områden där risk för missbruk är särskilt stor.

Förutom i förväg planerad tillsyn ska det finnas utrymme för oplanerade inspektioner och planerad tillsyn som är initierad av klagomål. När klagomål lämnas på en specifik företeelse hos den registeransvariga övervägs om tillsynsärenden mot flera registeransvariga med liknande verksamheter ska inledas för att undersöka förvaltningspraxis.

Tillsynsaktiviteter genomförs enligt särskild plan.

Aktiviteter

- Följa landskapsregeringens arbete med e-förvaltning.
- Granska när personbeteckning får användas.
- Följa upp användningen av personuppgifter inom Hälso- och sjukvården.
- Granska användningen av personuppgifter inom personalområdet.

6 Kompetenshöjande åtgärder

Genom följande åtgärder avser Datainspektionen att ständigt effektivisera sitt arbetssätt

- Ta fram en plan för inspektioner
- Knyta kontakter med andra myndigheter i syfte att hitta gemensamma områden inom vilka det går att administrativt samarbeta.
- Bygga struktur och innehåll beträffande administrativa dokument
- Analysera de rättsliga förutsättningarna för ett eventuellt införande av ett (elektroniskt) ärendehanteringssystem
- Följa med lagstiftningen och olika informationsinsatser inom dataskyddsområdet i omvärlden, framför allt inom EU, i riket, Sverige och övriga Norden
- Kompetensutveckling bl.a. i form av IT-stöd, fortlöpande
- Webbprojekt
- Språkvårdsarbete, fortlöpande
- Besök hos någon aktör som kan ge inblick i verksamheter som Datainspektionen bör ha kunskap om i sitt arbete

7 Hälsö- och miljöförebyggande åtgärder

- Företagshälsokontroll för personalen (2017)
- Arbetsresor företas i mån av möjlighet med kommunikationsmedel som är minst belastande på miljön.
- Friskvård enligt samma grunder som tillämpas inom landskapsförvaltningen.